

عنوان مقاله:

نگرشی به تقسیم آیات قرآنی به «محکم و متشابه» و تبیین تاویل متشابه

محل انتشار:

فصلنامه فلسفه دین، دوره 13، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

علیرضا اقبال سبحانی - سطح چهار حوزه علمیه و دانشجوی دکتری ادیان و مذاهب

خلاصه مقاله:

از دیرباز موضوع تقسیم آیات قرآن به محکم و متشابه و تبیین معنای تاویل، مورد توجه مفسران قرآن بوده و درباره سه موضوع: محکم، متشابه و تاویل بحث های گسترده ای انجام گرفته است. بیشترین بحث ها به تعیین معنای متشابه مربوط می شود که در میان انظار گوناگون دو نظر طرفدار بیشتری دارد. متشابه یعنی عوالم غیبی مانند: برزخ و صراط و امثال اینها و متشابه یعنی صفات خبری که به ظاهر حاکی از تجسیم و تشبیه خداست و نظریه اخیر مد نظر نویسنده این مقاله هم قرار دارد. واژه تاویل در قرآن در موارد متعددی به کار رفته است، مانند تبیین اسرار کارهای به ظاهر نازیبا در مورد مصاحب موسی؛ بیان اسرار عمل به قانون های الهی؛ تبیین واقعیت رویا؛ نمایان شدن همه حقایق قرآنی در روز قیامت و سرانجام تاویل متشابه. نظریه برگزیده تاویل متشابه، تفسیر آیه در پرتو آیات محکم است و به یک معنا از ظهور افرادی دست برمی داریم و به ظهور جملی اهمیت می دهیم. مثلا آنجا که می فرماید: آسمان و زمین را با دست های خود آفریدیم، با توجه به قراین، منظور نفی شریک و همیار در آفرینش است یا در مورد آدم که می گوید: با دو دستم او را آفریدم، مقصود عنایت به آفرینش اوست. فتنه گران به ظاهر افرادی تمسک می جویند و اذهان را مشوش و عقاید تشبیه و تجسم را ترویج می کنند ولی راسخان در علم به واقعیت آیات متشابه پی برده اند و به هر دو ایمان راسخ دارند و از تاویل آن آگاه هستند.

کلمات کلیدی:

تاویل، متشابه، محکم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1740969>

